

Jaarverslag en Jaarrekening 2009

*Bibliotheken
SúdWest Fryslân*

ontdekdebieb.nl

inhoud

1. Jaarverslag	3
Inleiding	4
Jaarverslag organisatie	6
Jaarverslag Raad van Toezicht	13
Over de jaarrekening	14
Statistieken	18
Openingsuren per vestiging per week	21
Vooruitblik	22
Begroting 2010	24

1. Jaarverslag

Inleiding

Dit verslag heeft betrekking op de activiteiten en op de jaarrekening van de Stichting Bibliotheken SúdWest Fryslân. Het jaarverslag en de jaarrekening is gecombineerd in één rapport. Deze manier van verslaglegging verklaart de financiële afrekening en geeft tegelijk een beschrijving van de werkzaamheden die in het afgelopen jaar gedaan zijn met de beschikbare middelen.

De Stichting Bibliotheken SúdWest Fryslân is opgericht op 1 januari 2004 en is statutair gevestigd in Sneek. De Stichting houdt kantoor in Bolsward in het pand van de openbare bibliotheek van Bolsward.

De Stichting Bibliotheken SúdWest Fryslân heeft als doel in de gemeenten Bolsward, Gaasterlân-Sleat, Littenseradiel, Nijefurd, Sneek, Wûnseradiel en Wymbritseradiel bibliotheekvestigingen en bibliotheekvoorzieningen op te richten en in stand te houden voor het beschikbaar stellen van media en informatie aan een ieder, zonder onderscheid des persoons en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord (zie artikel 2 van de statuten).

Voor de periode 2008-2010 is de volgende missie beschreven:

- De bibliotheek is in staat zich steeds opnieuw aan te passen aan de veranderende samenleving en omgeving.
- Bibliotheken in BSWF spelen snel en adequaat in op de veranderende wensen van klanten: innovatief zijn. Op deze wijze verwerft de bibliotheek een centrale positie bij haar (potentiële) klanten en is zij niet weg te denken uit het grote voorzieningenaanbod.
- De bibliotheek profileert zich blijvend als een organisatie die het beste in de lees- en informatiebehoefte kan voorzien. Bij bestaande, maar ook bij toekomstige klanten en klantgroepen.
- De bibliotheek is in staat een plezierige sfeer en omgeving te scheppen en voorziet op deze manier in de ontmoetingsfunctie en in de vraag naar vrijetijdsbesteding.

Het jaar 2009 kenmerkt zich vooral door het inrichten van de Lytse Byb's in Gaasterlân–Sleat en Nijefurd, waardoor alle plattelandsgemeenten in Súdwest Fryslân van Lytse Byb's zijn voorzien. De herhuisvesting in Balk is afgerond, het verder uitbreiden van openingsuren en, helaas, ook het inkrimpen van het aantal openingsuren in Koudum zijn gerealiseerd. Daarnaast heeft het (door)ontwikkelen van de digitale dienstverlening aandacht gekregen: een nieuwe zoekmachine voor de catalogus is in alle bibliotheken ingevoerd, er is een digitale nieuwsbrief gemaakt en het betalen via automatische incasso is gecentraliseerd ingevoerd. Digitale producten zijn via de website beschikbaar gesteld.

Dit jaar is het tarievenstelsel voor abonnementen en leengelden aangepast, zodat er per 1 januari 2010 nieuwe tarieven ingevoerd kunnen worden. Het gebruik van internet in de bibliotheek is gratis beschikbaar gesteld. De inkomsten wegen niet meer op tegen het beheer en de kosten hiervoor.

De financiële consequenties hiervan zijn in de jaarrekening van 2009 verwerkt.

Het ledenaantal, de uitleningen het aantal bezoekers en het aantal vragen dat in de bibliotheek gesteld wordt zijn gestegen, dit in tegenstelling tot landelijke cijfers. Er is groeiend draagvlak voor het bezoek aan de bibliotheek en dat geeft veel voldoening.

Het personeel heeft zich bijzonder ingezet. Ondanks verhuizing en het inrichten van Lytse Byb's, gecombineerd met een aantal opleidingen en extra taken op het gebied van de digitale bibliotheekvoorziening en het organiseren van activiteiten is de werkdruk goed opgevangen. Dankzij hun inzet is het gelukt onze plannen en ambities gerealiseerd te krijgen. Een woord van bijzondere dank is hier zeker op zijn plaats.

De bestuurder, Ellen van Albada

Jaarverslag organisatie

Personeel

Stichting Bibliotheken SúdWest Fryslân had in 2009 58 personeelsleden in dienst, waarvan 4 in deels gesubsidieerde banen en 2 via detachering. Daarnaast zijn er in Sneek 7 vrijwilligsters werkzaam ten behoeve van het seniorenbibliotheekwerk. De formatie bestaat in totaal uit 1138 uur per week.

Uit dienst

We hebben afscheid genomen van mevrouw S. Bethlehem (einde dienstverband per 1 december 2009) en mevrouw M. Mink op (bereiken pensioengerechtigde leeftijd per 1 mei 2009).

In dienst

Mevrouw V. Sabolová (1 juni 2009) en mevrouw R. Smid (1 oktober 2009) zijn dit jaar in dienst getreden. Zij zijn in Bolsward respectievelijk in Nijefurd werkzaam.

Jubilea

Mevrouw P. de Boer vierde op 15 juni 2009 haar 25 jarig jubileum. Mevrouw L. Visser-Haantjes en mevrouw C. Fokke-Opdam vierden op respectievelijk 1 augustus en 1 september 2009 hun 40 jarig jubileum.

Personeelsbeleid

Communicatie en de interne communicatiestructuur verdienen voortdurende aandacht. Het is belangrijk dit voortdurend te verbeteren en te optimaliseren. In 2009 zijn uitgangspunten geformuleerd die kunnen bijdragen aan een eenduidige, effectievere en efficiëntere communicatiestroom. De communicatielijnen zijn helder omschreven, waarbij de moderne communicatiemiddelen efficiënt worden ingezet. Daarbij is niet alleen sprake van een brengplicht van de informant, maar ook van een haalplicht bij de lezer. De Ondernemingsraad heeft een positief advies gegeven voor de nieuwe opzet.

Om een **stuwmeer aan verlofuren** te voorkomen is een notitie voorbereid waarin een regeling is beschreven voor het opnemen en registreren van vakantie- en verlofuren. Ook de wijze waarop de verlofuren worden opgebouwd, en de regeling hoe meer- en minderuren mogen worden opgenomen is hierin verwerkt. Begin 2010 heeft de Ondernemingsraad haar instemming over deze regeling gegeven.

Halverwege het jaar dreigde de **Mexicaanse griep** uit te breken. Om ervoor te zorgen dat ten tijde van een daadwerkelijke uitbraak de dienstverlening optimaal voortgezet kan worden is een notitie verspreid. Hierin staan richtlijnen voor het werk bij een eventuele uitbraak. Deze richtlijnen kunnen algemeen gebruikt worden bij een willekeurige volgende griepuitbraak.

Opleidingen, trainingen en cursussen

Voor de periode juli 2009 – 2010 is een opleidingsplan opgesteld. In 2009 werden de onderstaande opleidingen, trainingen en cursussen/studiedagen door diverse medewerkers gevolgd:

- BHV-herhalingscursus: 14 medewerkers
- Bijscholing Aquabrowser: 35 medewerkers
- Cursus 23-dingen: 14 medewerkers
- Cursus Aangepast lezen: 6 medewerkers
- Cursus Afas: 5 medewerkers
- Cursus Excel (2 dagdelen): 12 medewerkers
- Cursus Feedback: gevolgd door bijna alle medewerkers (drie wegens ziekte afwezig)
- Cursus Powerpoint (1 dagdeel): 12 medewerkers
- Cursus Word (2 dagdelen): 7 medewerkers
- KGCA-cursus (1 dag): 1 medewerker (lid van de Ondernemingsraad)
- Medewerker Informatiedienstverlening Bibliotheken; deeltkwalificatie Inlichtingenwerk & Klantencontact: 4 medewerkers
- Medewerker Informatiedienstverlening Bibliotheken; deeltkwalificatie Promotie & Presentatie: 2 medewerkers
- Upgrade nieuwsbriefstelsel: 1 medewerker

Diverse medewerkers hebben een Kennisdagdeel gevolgd bij de BSF, te weten:

- Sessie Innovatie: 1 deelnemer
- Workshop Retail: 5 deelnemers
- Kennisdagdelen: Lifehacking: 7 medewerkers
- Web 2.0: 7 medewerkers
- Tweetalig opvoeden in de bibliotheek: 3 medewerkers
- Een kennismaking met games: 8 medewerkers
- De emotiejagers: 5 medewerkers
- Ontwikkelingen in het basisonderwijs: 6 medewerkers
- G!DS: 5 deelnemers

Een medewerkster uit Sneek heeft een studiereis naar de kinderboekenbeurs in Bologna bijgewoond. Drie medewerksters uit Sneek, Bolsward en Wymbritseradiel hebben de boekenbeurs in Frankfurt bezocht.

Overige bijeenkomsten:

Ter voorbereiding op het op te stellen beleidsplan 2011- 2015 zijn in 2009 drie brainstormbijeenkomsten gehouden. Onderwerpen die besproken zijn richtten zich op de collectie en op de belangrijkste eigenschappen die de organisatie richting personeelsbeleid wil laten zien. Deze sessies zijn de aanleiding geweest een SWOT-analyse met de medewerkers te doen over onze organisatie. De resultaten hiervan worden meegenomen bij het formuleren van het nieuwe beleidsplan.

Met het Managementteam van de BibliotheekService Friesland en met het managementteam van Súdwest Fryslân is op 24 februari overleg gevoerd over de huidige en voorgenomen werkzaamheden, wat heeft geresulteerd in het jaarwerkplan 2009.

Ondernemingsraad

In 2009 is negen keer met de Ondernemingsraad overlegd. Ook is de Ondernemingsraad betrokken bij de brainstormsessies over de organisatie en over het personeelsbeleid van de organisatie. De overleggen vinden in goede harmonie plaats.

Op woensdag 27 mei heeft de jaarvergadering van de Ondernemingsraad en het personeel in het teken gestaan van de uitleg over de nieuwe salarisstroom.

De Ondernemingsraad doet afzonderlijk verslag van haar activiteiten in 2009.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim bedroeg in 2009 gemiddeld 5%. Dat is 2,72% lager dan vorig jaar. In het eerste kwartaal bedroeg het ziekteverzuim 9,2%, waarna er een daling is opgetreden van 5,53% in het tweede kwartaal, naar 1,7% in het derde kwartaal tot 3,6% in het laatste kwartaal.

Het huidige ziekteverzuim wordt voornamelijk verklaard uit langdurig ziek zijn.

Huisvesting

Verhuizing Balk

De bibliotheek in Balk is eind 2008 verhuisd naar het gemeentehuis van de gemeente Gaasterlân-Sleat in Balk. Op 19 maart 2009 is deze bibliotheek officieel geopend met een feestelijke bijeenkomst. Dankzij de zelfservice zijn de openingstijden van 20 uur naar 26 uur per week uitgebreid. Het historisch informatiepunt (HIP) heeft een aparte ruimte gekregen en is sinds juni 2009 operationeel.

Beperking Koudum

Bij gebrek aan financiële middelen is de bibliotheek in Koudum beperkt in haar dienstverlening. De ruimte en de beschikbare materialen zijn kleiner geworden. De dienstverlening voor Nijefurd heeft zich geconcentreerd in Workum. Door deze ontwikkelingen zijn ook de openingstijden in Koudum aangepast. De vestiging is nu nog 8 uur in plaats van 17,5 uur open. De meerjaren onderhoudsplannen zijn aangepast voor zover er van nieuwe of veranderde huisvesting sprake is geweest.

Spreiding

In de gemeenten Littenseradiel en Wymbritseradiel zijn in 2008 respectievelijk 8 en 11 Lytse Byb's gerealiseerd. In 2009 zijn in de gemeenten Nijefurd en Gaasterlân-Sleat de Lytse Byb's in de dorpen waar vroeger de bibliobus kwam ingericht. Hiermee is de doelstelling om de bibliotheek zo dicht mogelijk bij het publiek te brengen, bereikt. Het positieve resultaat laat zich aflezen uit de toename van de hoeveelheid uitleningen. Op 2 juni zijn de Lytse Byb's officieel geopend. In Blauwhuis, het meest centraal gelegen dorp in Súdwest Fryslân, vond de openingshandeling plaats.

Tevens is met behulp van provinciale subsidie onderzocht op welke manier het aantal van de bestaande Lytse Byb's nog uitgebreid zouden kunnen worden of de voorzieningen doorontwikkeld zouden kunnen worden. Begin 2010 zijn hiervoor voorstellen aan de betreffende gemeenten gedaan die voor juli 2010 gerealiseerd zullen worden.

KlanttevredenheidsOnderzoek

In het najaar van 2009 is in alle vestigingen en via de website een Klanttevredenheids-onderzoek afgenomen. Via een digitale nieuwsbrief zijn alle volwassen leden van wie het e-mailadres bekend is aangeschreven. Ook zijn via de bibliotheken leden gestimuleerd vragen digitaal te beantwoorden. De respons was wisselend per vestiging, en naar het zich laat aanzien, onvoldoende voor de representativiteit van ons publiek. De definitieve resultaten worden voor heel Fryslân in april 2010 verwacht.

Convenant

Met de gemeenten is in januari 2009 de definitieve tekst voor een convenant vastgelegd. Hieraan zijn prestatie-indicatoren verbonden, waarover de bibliotheek jaarlijks verslag van zal doen. Het jaarverslag van 2010 zal daar voor het eerst aandacht aan besteden, wanneer alle convenanten ondertekend zijn.

Risico inventarisatie en evaluatie

De eerste inventarisatie van 2007 is dit jaar geactualiseerd. De niet meer relevante zaken zijn afgevoerd en aangevuld met nieuw te nemen maatregelen voor zover dat aan de orde is. De nog uit te voeren maatregelen zijn geprioriteerd en voor de komende drie jaren in een planning gezet. Daarnaast is er een structuur ingevoerd waarbij omschreven staat welke functionarissen welke taken en verantwoordelijkheden hebben, en waarin een duidelijke overleg- en communicatiestructuur beschreven is.

Extra aandacht is besteed aan het hebben van calamiteitenplannen en aan het regelmatig uitvoeren van ontruimingsoefeningen, daar waar bibliotheken zelfstandig gehuisvest zijn.

De bibliotheken:

Kerntaken

De bibliotheken zijn voortgegaan op de weg van samenwerking en bibliotheekvernieuwing, zoals het in het ondernemingsplan "Van uitleenservice naar informatiemakelaar" is omschreven. Deze weg sluit aan bij de landelijke ontwikkelingen en bij landelijk beleid. In de landelijke vernieuwingsagenda concretiseren de gemeenten en de bibliotheek hoe zij bibliotheekvernieuwing vorm willen geven. In de richtlijnen worden de vijf kernfuncties onderscheiden. Bibliotheken zijn:

1. een warenhuis van kennis en informatie;
2. het centrum van ontwikkeling en educatie;
3. de encyclopedie van kunst en cultuur;
4. een inspiratiebron van lezen en literatuur;
5. het podium voor ontmoeting en debat.

De werkzaamheden voor 2009 zijn hierop gebaseerd, waarbij eveneens de landelijke kwaliteitseisen, die er aan de organisatie worden gesteld om de kwaliteit van de bibliotheken te kunnen garanderen, zijn afgewogen.

Hieronder volgen in het kort een beschrijving van de werkzaamheden die hieronder vallen.

Een gedetailleerder verslaglegging wordt in het te verschijnen activiteitendocument gegeven.

Warenhuis van kennis en informatie

Voortbordurend op de werkzaamheden in 2007 en 2008 is nu overal in de bibliotheken **zelfservice** ingevoerd. Hierdoor zijn daar waar mogelijk de openingstijden verruimd. In zijn totaliteit zijn de bibliotheken in 2009 23,5 uur meer open dan in 2008.

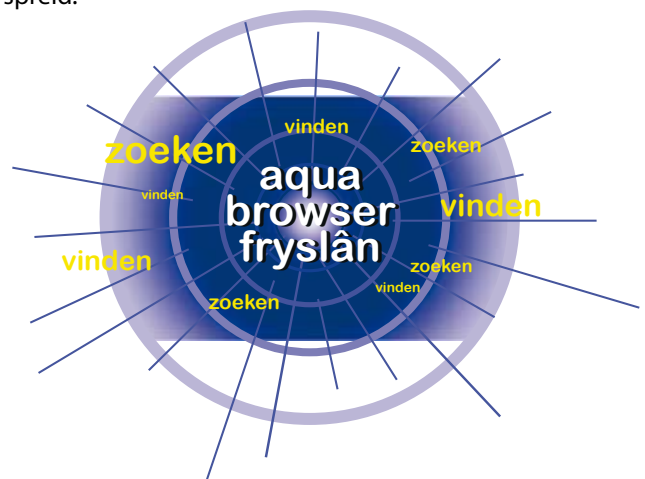
De vernieuwing van de website van de Friese bibliotheken **Ontdekdebieb.nl** heeft een vertraging opgelopen door het faillissement van de leverancier. De vernieuwde website wordt in april 2010 wordt verwacht.

Via **bibliotheek.nl** bieden de gezamenlijke openbare bibliotheken in Nederland haar gebruikers toegang tot geselecteerde bronnen van cultuur en informatie. Bibliotheek.nl geeft toegang tot Al@din, Zoek&boek, Literatuurplein, Jeugdbibliotheek, Leesplein, Schoolbieb, Ik wil iets leren, Muziekweb, Gezondheidsloket, Werken in de bieb en het Anderstaligen informatieloket.

De vestigingen in ons cluster nemen deel aan **Al@din**, het beantwoorden van vragen over alle denkbare onderwerpen die digitaal in Nederland gesteld worden. De belangstelling is in 2009 verder teruggelopen, landelijk wordt deze vorm van dienstverlening geëvalueerd. De verwachting dat deze vorm van dienstverlening in de toekomst op een ander manier ingevuld gaat worden.

Vanaf 1 februari 2009 wordt iedere maand een **digitale nieuwsbrief** aan alle leden, die zich hiervoor hebben opgegeven, verspreid. In 2009 zijn er 13.500 per maand verspreid.

Het zoeken in de catalogus is voor het publiek via een nieuw zoekstelsel de **Aquabrowser** beschikbaar gesteld. Met ingang van maart 2009 zijn met behulp van een pilot in Bolsward de eerste kinderziekten uit het stelsel gehaald waarna het in de loop van de zomer in alle vestigingen in Súdwest Fryslân is ingevoerd. Onder "de Catalogus" kan het publiek zowel gericht als ook associatief zoeken. In 2010 worden de catalogus en de zoekmogelijkheden verder doorontwikkeld met ook frontpresentaties van (actuele) media en met een speciale toepassing voor kinderen.

In het Fries Bibliotheken Netwerk is afgesproken dat verschillende clusters verschillende zaken uit het **Strategisch Marketingplan** uitvoeren. Samen met cluster Noordwest is een project ontwikkeld om extra openingsuren te realiseren en daarmee het leengemak voor de klant te vergroten: de pilot **Service-arme uren** (werktitel). Eind 2009 zijn de voorbereidingen getroffen en in februari 2010 is de proef gestart in Sneek en Franeker als "Zelfbedieningsuren": de klant moet zich zelf kunnen redden, er is alleen een medewerker stand-by voor technische storingen. Evaluatie vindt in het voorjaar van 2010 plaats.

In 2007 is gestart met het opzetten van een pilotproject **digitaal WMO loket** met als doel om ook plattelandsbewoners zo goed mogelijk te voorzien van informatie over zorg en welzijn. Met behulp van de G!DS (een database met adressen en activiteiten van allerlei instellingen) kan aan de eerstelijnsvragen van bezoekers worden voldaan. De vulling van de G!DS en de opzet van het digitale WMO-loket vindt in samenwerking met MEE Friesland, de GGD, de gemeenten en de bibliotheek plaats.

In de bibliotheken in Makkum en Witmarsum beantwoordden de medewerkers tijdens uitleenuren vragen van klanten. In 2009 is besloten te stoppen met de werkzaamheden voor de fysieke WMO loketten. Te weinig mensen maken gebruik van deze manier van informatievoorziening.

Het digitale concept wordt waarschijnlijk in de rest van Fryslân uitgerold. Voorstellen hiervoor worden in het voorjaar van 2010 besproken. Voor belangstellende directeuren van bibliotheken uit de provincie Gelderland is een presentatie gehouden over de opzet en het gebruik van een digitaal WMO loket.

Centrum van ontwikkeling en educatie

Het ontwikkelen van een **Makkelijk Lezen Plein** is in 2008 opgestart en is in 2009 inmiddels in alle bibliotheken ingevoerd. De doelgroep van het MLP bestaat uit kinderen (en volwassenen) die om welke reden dan ook moeite hebben met lezen. Dat vraagt om een specifieke collectie en specifieke hulpmiddelen die toegang geven tot informatie en het (plezier in) lezen stimuleert. Ook bezoekers met een visuele handicap kunnen er terecht. Zo zijn luisterboeken, verfilmde boeken, meeleeboeken, hertaalde boeken, grootletterboeken, Daisyroms, cd-rom's en dvd's beschikbaar. Daarnaast is er professioneel advies te verkrijgen bij de bibliotheekmedewerker. Een toetsenbord met extra grote letters maakt het vinden van digitale informatie makkelijk.

In de week van 11 t/m 16 mei is er een week lang speciale aandacht gegeven aan makkelijk en anders lezen. In elke bibliotheek is een markt georganiseerd, waar ook deskundigen op gebied van beelddenken, dyslexie en leeshulpmiddelen aanwezig waren. In een aantal bibliotheken zijn lezingen of workshop gehouden. De belangstelling van het publiek hiervoor was groot.

Het informatiepunt **Werkzat** dat eind 2007 is opgericht, is verder ontwikkeld. In dit samenwerkingsverband tussen de RVU, de Volksuniversiteit en de VOB, kunnen bezoekers van de bibliotheek in Sneek terecht voor allerlei werkgerelateerde vragen. Er liggen verschillende materialen over dit onderwerp. Op speciale tijden worden inloopsprekuren georganiseerd en klanten kunnen op afspraak met een coach van de NOBCO, een gratis, 45 minuten durend intakegesprek voeren waarin de individuele problematiek wordt doorgelicht en een vervolgtraject wordt voorgesteld. De inloopsprekuren zijn goed bezocht. In september is er een informatiemarkt georganiseerd waar deelnemers zich presenteren voor het publiek. De markt is goed bezocht, de bezoekers en de standhouders waren zeer tevreden.

WERKZAT

Encyclopedie van kunst en cultuur

De samenwerking met de **culturele instellingen** zoals Literatuurverenigingen en leesclubs, Tresoar en overige provinciale en lokale historische instellingen en verenigingen, welzijnsinstellingen en woningbouwverenigingen is geïntensiveerd. In 2008 heeft dit geleid tot concrete invullingen in het gebruik van de ruimten van de bibliotheek ten behoeve van deze instellingen, zoals de Historische informatiepunten, Werkzat, Makkelijk Lezen Plein, Archeologisch steunpunt, etc.

In Sneek is het initiatief gestart voor een overleg met directeurs van de culturele instellingen in Sneek en omgeving, het **DOS-overleg**. Doel hiervan is het zorgen voor afstemming en samenwerking bij het organiseren van activiteiten. Daarnaast dient het overleg voor kennisoverdracht en voor het gezamenlijk optrekken bij wederzijds belangen.

Overal in de bibliotheken in Súdwest Fryslân zijn **historische informatiepunten**. Per 1 januari 2009 is door de gemeenten van Súdwest Fryslân een publieksgerichte streekarchivaris benoemd. Deze voert de werkzaamheden voor het Netwerk Streekarchief Zuidwest Fryslân uit in opdracht van de bestuursraad. Deze bestaat uit de portefeuillehouders van de zeven gemeenten uit het cluster. Daarnaast is er een programmaraad ingesteld die het programma en de werkzaamheden voorbereidt. De directeur van Bibliotheken Súdwest Fryslân is voorzitter van de programmaraad. In 2009 is een website en een huisstijl ontwikkeld.

De onderwerpen in de Historische informatiepunten worden ieder kwartaal gewisseld. In 2009 waren dat: Elfstedentochten, Openbaar vervoer (tram, trein en bus) Friesland op de kaart (open monumentendag) en Tradities. Op de open monumentendag in september hebben de bibliotheken hun deuren open gezet en hebben hun tentoonstellingen en hun activiteiten afgestemd op het onderwerp "op de kaart".

Inspiratiebron van lezen en literatuur

Friesland is de eerste provincie waar **centraal** wordt **gecollectieerd**. Hiervoor zijn de eind 2006 opgestelde collectieprofielen geactualiseerd. Er is een provinciaal team, met medewerkers uit de clusters, die verantwoordelijk is voor aanschaf van de media van alle bibliotheken in Fryslân (behalve Smallingerland). In de begroting was nog uitgegaan van het cluster-collectieteam (15 uur formatie), sinds oktober is een medewerker voor 7 uur per week gedetacheerd in het centrale collectioneringsteam. Daarnaast is er nog 4 uur beschikbaar voor de budgettering, updaten collectieprofielen en het verstrekken van saneeradviezen. Ook de aanschaf van de actuele collectie gaat vanaf januari 2010 centraal.

Het derde jaar van de **strandbibliotheek** Makkum was wederom een succes. Bezoekers reageerden enthousiast op de aanwezigheid van de bibliotheek op het strand. De bibliotheek is in de maanden juli en augustus elke dag geopend van 11.00 tot 17.00 uur. Ook op zondag kan men er terecht. Iedere zondag en woensdag heeft er een activiteit plaatsgevonden. De financiering van de strandbibliotheek is mogelijk gemaakt door een bijdrage van de Provincie Fryslân, het recreatiecentrum de Holle Poarte, Beachhotel Vigilante, de gemeente Wûnseradiel en de bibliotheek. Het aantal bezoekers steeg van 2455 naar 2997, het aantal uitleningen van 1393 naar 1436. Voor campinggasten en bezoekers van het bungalowpark was er een speciaal zomerabonnement.

Podium voor ontmoeting en debat

Ook dit jaar is ruim aandacht geschonken aan de **diverse landelijke acties**, zoals de Boekenweek voor volwassenen, de Kinderboekenweek, de Friese Boekenweek, de Maand van het Spannende Boek en de actie Nederland leest.

Bij de actie **Nederland Leest** is clusterbreed aandacht besteed aan het themaboek voor 2009: Oeroeg van Hella Haasse. De week werd afgesloten met een bijeenkomst in Sneek waar Klaas Jansma het boek aan de hand van een aantal stellingen, met het publiek besprak. De deelnemers konden gebruik maken van een Indonesische maaltijd, waarna de film Oeroeg werd vertoond. Deze bijeenkomst is buitengewoon goed bezocht en gewaardeerd mede doordat ook een vervoersmogelijkheid voor leden uit het cluster naar Sneek was georganiseerd.

De bibliotheek Sneek heeft op verzoek van de gemeente Sneek de uitlening op zich genomen van de materialen van het Natuur- en Milieu Educatiepuntpunt. In de bibliotheek zal een **NME-informatiepunt** ingericht worden. Dit zal in 2010 verder worden uitgewerkt.

In de bibliotheek in Sneek heeft een jaar lang één middag in de week een **begrijppunt** gefunctioneerd. Op initiatief van het ROC Friese Poort is hiervoor door de bibliotheek ruimte gemaakt. De bedoeling is bezoekers laagdrempelig te helpen met praktische problemen bij het gebruik maken van apparaten en nieuwe voorzieningen. Het begrijppunt voldoet niet aan de verwachting en zal in 2010 beëindigd worden. De **speel-o-theek** in Makkum is gesloten wegens gebrek aan belangstelling voor het uitlenen van de materialen. Bij al onze vestigingen, waar scholen voor voortgezet onderwijs aanwezig zijn, komen middelbare scholieren hun **maatschappelijke stage** bij de bibliotheken doen. De werkzaamheden variëren van het alfabetiseren van de media tot het helpen opzetten van activiteiten en het ondersteunen van onderzoek.

De negen winnaars van de Raadselroute die in het kader van de **Kinderboekenweek** (thema: Aan tafel, eten en snoepen in kinderboeken) in alle bibliotheken in Súdwest Fryslân uitgezet was, kregen op 11 november bij snoepfabriek LEAF B.V. in Sneek een rondleiding en de winnaars mochten daarna zelf snoep maken in het laboratorium.

Verslag Raad van Toezicht

Vergaderingen

De Raad van Toezicht heeft in het verslagjaar vier keer vergaderd (28 januari, 15 april, 8 september en 25 november). Bij alle vergaderingen was de directeur/bestuurder aanwezig. De Raad van Toezicht heeft zich bij de bespreking van de jaarcijfers laten informeren door de externe accountant. Op 13 augustus 2009 vond een bijeenkomst met de leden van de Raad van Toezicht, de leden van het Managementteam en leden van de Ondernemingsraad plaats. Onderwerp van bespreking was het nieuwe beleidsplan.

Bij de vergaderingen werd door de Raad van Toezicht, zoals gebruikelijk, aan de hand van schriftelijke rapportages en daarbij gegeven toelichtingen, gesproken over de gang van zaken en de vooruitzichten. Daarbij is onder meer aandacht besteed aan de stand van zaken en de ontwikkeling van de organisatie, introductie en benoeming twee nieuwe leden Raad van Toezicht, benoeming secretaris en vice-voorzitter Raad van Toezicht, cultural governance in openbare bibliotheken, rooster van aftreden, Jaarverslag/Jaarrekening 2008, nieuw beleid/beleidscyclus, beleidssessie augustus 2008, kennismaking met leden van de Ondernemingsraad, managementrapportages, begroting 2010, rapportage eerste halfjaar werkplan 2009 BSWF, vergaderdata 2010, handtekeningbevoegdheid en plannen functioneringsgesprek met directeur/bestuurder.

Financiële verantwoording

De directeur/bestuurder van Bibliotheken Súdwest Fryslân heeft aan de leden van de Raad van Toezicht voorgelegd: de Jaarrekening/Jaarverslag 2008. De Jaarrekening werd gecontroleerd door Deloitte Accountants B.V. De verklaring van Deloitte Accountants B.V. is opgenomen op pagina 40.

In overeenstemming met bepalingen van artikel 17 van de Statuten heeft de Raad van Toezicht de door de directeur/bestuurder opgemaakte jaarrekening vastgesteld en aan de directeur/bestuurder kwijting en decharge verleend voor het gevoerde beleid.

Samenstelling Raad van Toezicht

- De heer drs. Michiel Anthony de Ruiter (5-11-1944), voorzitter
- De heer Wijnand Kieft (29-09-1962), secretaris
- De heer drs. Robertino Johannes Josephus van Boxtel (19-08-1963), vice-voorzitter
- Mevrouw drs. Minke Elizabeth Hiemstra (16-01-1948), lid met de portefeuille cultuur
- De heer drs. Johannes Henricus Josephus de Roover (20-04-1956), lid; benoemd per 28 januari
- Mevrouw mr. Maria Clara Gons (10-02-1965), lid, benoemd per 28 januari

Er is afscheid genomen van drie leden van de Raad van Toezicht, te weten mevrouw Aukjen Glastra van Loon-van der Gaast, mevrouw Irene Rensen en de heer Ids Kuindersma.

De voorzitter en een lid van de Raad van Toezicht hebben een functioneringsgesprek met de directeur/bestuurder gevoerd op 20 januari 2010.

De Raad van Toezicht spreekt zijn waardering uit jegens de directeur/bestuurder, het management en de medewerkers en over de in het verslagjaar behaalde resultaten.

De heer drs. M.A. de Ruiter, voorzitter

De heer W. Kieft, secretaris

Over de jaarrekening

Resultaat

Het resultaat van 2010 wordt in belangrijke mate bepaald door de incidentele activiteiten die er in 2008 en 2009 hebben plaatsgevonden. De herhuisvesting van Balk en het invoeren van de Lytse Byb's zijn, met behulp van extra inkomsten uit 2008, in zowel 2008 als ook in 2009 uitgevoerd. Hierdoor ontstaat een vertekend beeld in het resultaat van de reguliere exploitatie.

Het resultaat van de exploitatie wordt beïnvloed door de uitkomsten bij de diverse lokale bibliotheken en de overhead. De bestemming van de resultaten wordt per gemeente beschreven op blz. 28 van de jaarrekening. In de uitvoeringsovereenkomst is opgenomen dat de reserves niet hoger mogen zijn dan 10% van de subsidie. Conform besluitvorming in de Raad van Toezicht van 5 juli 2006 is besloten de algemene reserve vast te stellen op 6% van de lasten. Het maximum van de toegestane reserves is daarmee nog niet bereikt.

Het brutoresultaat van -/- € 139.583,- is € 65.893,- lager dan de verwachte -/- € 73.690,- uit de begroting. Er is in 2009 € 104.200,- besteed aan het inrichten van de Lytse Byb's in Littenseradiel en Wymbritseradiel, waarvoor in 2008 geld beschikbaar gesteld is. Daarnaast komt € 25.129,- ten laste van de in 2008 gevormde dekkingsreserve afschrijvingen. Het uiteindelijke resultaat van de exploitatie is dan -/- € 10.254,- hetgeen € 63.436,- positiever is dan begroot.

Er zijn diverse posten, zowel aan de inkomstenkant als aan de kant van de uitgaven die dit resultaat beïnvloed hebben. In 2009 is een nieuw systeem ingevoerd voor de financiële administratie. Gevoegd bij de complexiteit van de administratie in verband met incidentele inkomsten en uitgaven in verband met herhuisvesting en het invoeren van de Lytse Byb's vraagt de afrekening dit jaar om extra toelichting. Zo zijn bijvoorbeeld door het wegvallen van de bibliobus extra lasten voor personeel en de collectie te constateren wat weer gecompenseerd wordt door geen uitgaven aan het inhuren van de bibliobus.

Inkomsten

De inkomsten zijn dit jaar € 33.980,- hoger uitgevallen dan begroot. De subsidies van de gemeenten vallen € 30.124,- hoger uit dan begroot. Dit komt voornamelijk door het uitkeren van meer subsidie in de gemeente Bolsward en Littenseradiel.

De opbrengsten uit contributies zijn € 25.477,- lager dan begroot. Door, eenmalig, geen contributie te heffen in de dorpen waar geen Lytse Byb is gekomen en door een ledenwerfactie zijn de contributie-inkomsten lager uitgevallen. Daarnaast is de gebruikersvergoeding voor het internet afgeschaft en zijn de inkomsten uit leengelden verminderd door het gebruik van andere media (DVD in plaats van CD-rom) en verminderde uitlending van CD's. De inkomsten uit de specifieke dienstverlening zijn met € 29.385,- toegenomen. Dit valt te verklaren uit inkomsten voor detacheringen en uit huur van ruimtes in de bibliotheek.

Uit diverse baten is nagenoeg € 4.000,- extra binnengekomen.

Uitgaven

De uitgaven zijn € 103.781,- hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk verklaard uit de hoge huisvestingslasten in verband met herhuisvesting in Balk (€ 25.129,-), door de hogere huur in Wommels van € 34.000,- (waarvoor wel een extra bijdrage is gegeven) en door hogere energiekosten in Sneek van € 16.000,-. De Bibliotheek in Sneek heeft een nieuwe ketel gekregen, waardoor lagere energielasten worden verwacht. Dit is al wel in de begroting verwerkt, hoewel de ketel feitelijk later is geplaatst. De personeelslasten zijn een kleine € 40.000,- lager uitgevallen door ziekte en vervanging in een lagere schaal, door verminderde kosten voor opleiding en door het doorberekenen van projecturen naar incidentele kostenplaatsen.

De lasten voor administratie en automatisering zijn een kleine € 45.000,- hoger dan begroot. Dit wordt verklaard uit de aanschaf van digitale personentellers in de bibliotheken, uit de aanschaf en ondersteuning op ICT-gebied bij de invoering van de Lytse Byb's en door hogere afschrijvingslasten uit investeringen in 2008 en 2009.

Door het bestellen van extra media voor de Lytse Byb's en door een reservering van extra onkosten in verband met leenrechtvergoeding is de post collectie en media € 34.000,- overschreden. De specifieke en de diverse kosten zijn onderbesteed omdat op deze posten de kosten voor de bibliobus zijn opgenomen die inmiddels niet meer rijdt. De kosten uit de Projecten betreffen kosten die met behulp van de bijdrage aan bibliotheekvernieuwing, de zgn. integratie-uitkering, via de gemeenten aan de bibliotheek beschikbaar zijn gesteld. Bij de opmaak van de begroting zijn die niet als zodanig in de begroting opgenomen.

De afrekening van het ESF-project 2005 – 2007 heeft nog niet plaats gevonden. Zodra bekend is op hoeveel middelen BSWF kan rekenen vindt verrekening plaats via aanvulling van de reserves.

Ontwikkelingen in de gemeenten

Algemeen:

- Zoals eerder vermeld worden de resultaten van dit jaar sterk beïnvloed door incidentele baten en lasten.
- De middelen die via de integratie-uitkering vanuit het rijk bij de gemeenten beschikbaar zijn gesteld voor bibliotheekvernieuwing zijn in de jaarrekening per gemeente opgenomen. In 2009 zijn deze middelen gebruikt voor het opzetten c.q. doorontwikkelen van bestaande uitleenpunten/Lytse Byb, voor het dekken van tekort (Bolsward en Nijefurd) en voor exploitatie herinrichting (Gaasterlân-Sleat).

In **Bolsward** wordt het jaar 2009 afgesloten met een resultaat van +/- € 5.219,-. Ondanks de bijdrage van de gemeente van € 18.500,- voor 2009 is er een tekort te constateren dat te verklaren is uit een kleine verhoging van de personeelslasten (extra energie in onderzoek alternatieve huisvesting) en verminderde opbrengsten uit leengelden. Het definitieve tekort wordt aan de algemene reserve onttrokken. Deze zijn inmiddels negatief. Een verzoek om een extra structurele bijdrage en een aanvulling op de reserves ligt bij de gemeente.

In 2009 is wederom veel energie gestoken in het zoeken naar nieuwe huisvesting. Helaas, wederom zonder resultaat. De gemeente heeft voor 2008 en 2009 een extra bijdrage gegeven om het exploitatietekort te dekken. Nu er geen uitzicht is op andere huisvesting is besloten aan de gemeente wederom extra middelen ter dekking van de structurele lasten en ter aanvulling van de inmiddels negatieve reserve te vragen.

In de gemeente **Gaasterlân-Sleat** heeft de eindafrekening voor de verbouwing plaatsgevonden. De afschrijving van de investeringen vindt plaats door jaarlijks uitputting van de dekkingsreserve afschrijvingen die in 2008 opgebouwd is uit de verkoop van het oude pand en de bijdrage van de gemeente aan de herhuisvesting en inrichting. In 2009 wordt hiervoor € 25.129,- uit de reserves onttrokken. Het uiteindelijke resultaat bedraagt dan € 7.840,-. In de dorpen Sloten, Nijemirdum, Oudemirdum, Bakhuizen, Oudega, Hemelum en Elahuizen zijn Lytse Byb's in de scholen voor het basisonderwijs ingericht. De kosten hiervoor komen nagenoeg overeen met de kosten voor de bibliobus.

Het resultaat van +/- € 54.536,- in de gemeente **Littenseradiel** wordt sterk beïnvloed door de uitgaven voor het opzetten en inrichten van een Lytse Byb in acht dorpen van de gemeente. De inkomsten zijn in 2008 in de jaarrekening verwerkt. De gemeente heeft € 100.000,- beschikbaar gesteld voor het opzetten en het inrichten van de Lytse Byb. Hiervan is € 40.000,- gereserveerd voor 2009, waarvan € 35.000,- besteed is. Hiermee zijn in negen dorpen Lytse Byb's gerealiseerd.

Er is een overbesteding van € 7.000,- geweest op de post inrichting en automatisering in verband met het inrichten van een historisch informatiepunt in de bibliotheek van Wommels en het eenmalig aanschaffen van automatiseringvoorzieningen hiervoor. De start van het HIP is tijdens de viering van het 40-jarig bestaan van de bibliotheek extra onder de aandacht gebracht van het publiek, waarvoor eveneens extra kosten zijn gemaakt.

In **Nijefurd** sluit de jaarrekening af met een licht tekort van +/- € 4.068,-. Door het beperken van de openingstijden in Koudum is de begroting weer dekkend gemaakt. In 2009 is de bibliobus in de zes dorpen van Nijefurd omgezet in een Lytse Byb.

In **Sneek** is het resultaat in 2009 +/- € 26.630,-. Dit wordt verklaard uit de tegenvallende energiekosten (€ 16.000,- meer dan verwacht) en uit een extra dotatie aan de voorziening onderhoud gebouw door een herzien meerjaren onderhoudsplan van € 13.000,-. Ten behoeve van de clusterbrede projecten is € 13.737,- ten laste van de reserve bibliotheekvernieuwing gebracht.

In **Wûnseradiel** sluit de jaarrekening af met een resultaat van € 6.981,-. Voor 2009 is € 6.000,- gereserveerd voor de strandbibliotheek. De gemeente heeft hiervoor per jaar € 5.000,- beschikbaar gesteld. De extra kosten voor de strandbibliotheek worden gedekt uit de het restant van de exploitatie van Makkum en Witmarsum. Voor 2010 wordt de begroting hierop aangepast. Voorgesteld wordt € 6.981,- toe te voegen aan de algemene reserve, ten behoeve van extra lasten in 2010 in verband met herinrichting van de bibliotheek in Makkum. Er is € 875,- voor leesbevorderingprojecten onttrokken uit de daarvoor beschikbaar gestelde middelen die in een reserve zijn opgenomen.

De gemeente **Wymbritseradiel** heeft een resultaat van -/- € 22.228,-. Dit resultaat wordt veroorzaakt door incidenteel de beschikbaar gestelde middelen en incidentele uitgaven ten behoeve van het opzetten van de Lytse Bybs in 12 dorpen in Wymbritseradiel. In 2008 is € 79.570,- gereserveerd hiervoor. In 2009 is daarvan € 48.500,- uitgegeven. Deze extra kosten worden gedekt uit de gereserveerde middelen.

Overhead en centrale diensten

De bijdrage per gemeente aan de overhead is berekend naar rato van het aantal inwoners en de formatie, zodat deze onafhankelijk van substitutie van diensten en voor iedere gemeente volgens dezelfde formule bepaald wordt.

Voor de totale bijdrage aan de overhead zijn daarnaast ook alle lokale kosten meegerekend voor bestuur, accountant, opleiding, mobiliteit, PR/Promotie, collectioneren e.d. In 2009 zijn ook per gemeente PR/promotie uitgaven gedaan.

In de toelichting staat een berekening van de percentuele bijdrage per gemeente.

De herstructurering van het bibliotheekwerk heeft tot gevolg dat een aantal taken van de toenmalige Centrale Bibliotheekdienst voor de bij deze dienst aangesloten bibliotheken zijn overgenomen door de cluster. Directievoering, secretariaat en personeel en organisatie behoren tot de overheadkosten van de cluster. Hiertoe is het zogenaamde substitutiemodel ontworpen: de meerkosten van bovenstaande diensten worden gecompenseerd doordat de huidige Bibliotheekservice Fryslân een aantal diensten gratis beschikbaar stelt waar voorheen geld voor werd gevraagd. Deze diensten omvatten:

- financiële- en salarisadministratie;
- contributieadministratie;
- de bibliotheekautomatisering, het huidige Bicat-systeem (bibliotheken betalen alleen voor de lokale hardware) inclusief het bijhouden van de centrale catalogus;
- het provinciale transport: elke openingsdag van elke vestiging;
- mediaverwerking: de bestelde media worden uitleenkbaar gemaakt;
- via het Kenniscentrum ondersteuning op diverse terreinen: HRM, Kwaliteitszorg, Scholing, Marketing, Innovatie Communicatie en onderzoek, Productontwikkeling Friese taal en cultuur;
- uitvoering projecten.

Daarnaast biedt Bibliotheekservice Fryslân facilitaire producten aan tegen kostprijs: huurcollecties, bibliobus, onderhoudscontracten ICT, etc.

Zij ontvangen circa € 3 miljoen subsidie. De bibliotheken zijn voor een goede dienstverlening aan hun klanten afhankelijk van een goede ondersteuning door de serviceorganisatie. Deze dienstverlening vertegenwoordigt een bijdrage van ongeveer € 650.000,- ten behoeve van de stichting Bibliotheken SúdWest Fryslân.

Statistieken

(N.B. de ledencijfers van 2008 kunnen verschillen t.o.v. jaarverslag 2008, in verband met opschoning ledenbestand)

Bolsward	2008	2009
Inwoners	9.730	9.823
Mediabezit	28.438	28.423
Leden	3.242	3.157
Uitleningen	127.511	132.136
Website	15.000	19.737
Bezoekers bibliotheek	73.838	60.346
Aantal gestelde vragen	7.191	4.402

Gaasterlân-Sleat	2008	2009
Inwoners	10.215	10.280
Mediabezit	20.332	25.712
Leden bibliotheek	2.399	2.372
Leden bibliobus/Lytse Byb	446	600
Leden totaal	2.845	2.972
Uitleningen bibliotheek	104.129	118.017
Uitl.bibliobus/Lytse Byb	16.779	20.696
Uitleningen totaal	120.908	138.713
Website	7.800	11.486
Bezoekers bibliotheek	33.397	37.095
Aantal gestelde vragen	1.374	3.538

Nijefurd	2008	2009
Inwoners	11.040	10.955
Mediabezit	32.972	34.712
Leden bibliotheken	2.895	2.710
Leden bibliobus/Lytse Byb's	399	437
Leden totaal	3.294	3.147
Uitleningen bibliotheken	124.104	115.044
Uitl.bibliobus/Lytse Byb's	12.884	11.222
Uitleningen totaal	136.988	126.266
Website	6.300	10.057
Bezoekers bibliotheken	54.317	50.877
Aantal gestelde vragen	3.621	4.283

Wûnseradiel	2008	2009
Inwoners	11.855	11.849
Mediabezit	43.024	44.425
Leden bibliotheken	1.861	1.752
Leden uitleenpunten	1.015	980
Leden totaal	2.876	2.732
Uitleningen bibliotheken	81.099	77.826
Uitl. Uitleenpunten	49.693	49.614
Uitleningen totaal	130.792	127.440
Website	6.300	9.523
Bezoekers bibliotheken	31.067	30.301
Aantal gestelde vragen	2.448	3.446
Strandbibliotheek		
Bezoekers	2.455	2.997
Uitleningen	1.395	1.436

Littenseradiel	2008	2009
Inwoners	10.885	10.932
Mediabezit	20.350	23.522
Leden bibliotheek	1.570	1.573
Leden Lytse Byb's	661	874
Leden totaal	2.231	2.447
Uitleningen bibliotheek	70.729	77.571
Uitleningen Lytse Byb's	26.210	41.872
Uitleningen totaal	96.939	119.443
Website	5.300	7.694
Bezoekers bibliotheek	22.470	30.032
Aantal gestelde vragen	3.573	4.667

Sneek	2008	2009
Inwoners	33.216	33.260
Mediabezit	81.656	79.967
Leden	13.683	14.152
Uitleningen	407.321	434.282
Website	61.500	80.287
Bezoekers bibliotheek	162.522	175.750
Aantal gestelde vragen	9.487	13.273
Seniorenbibliotheek		
Mediabezit	4.549	4.610
Leden verz.tehuizen**	86	65
Uitleningen**	10.076	9.168

** onbekend voor 2008

SúdWest	2008	2009
Inwoners	103.019	103.150
Mediabezit	250.194	264.911
Leden	30.963	31.680
Uitleningen	1.147.057	1.206.020
Website	107.400	146.226
Aladin-vragen	471	386
Bezoekers	397.396	404.382
Aantal gestelde vragen	28.767	34.421

Wymbritseradiel	2008	2009
Inwoners	16.078	16.051
Mediabezit	23.634	28.150
Leden bibliotheek	1.271	1.197
Leden Lytse Byb's	1.521	1.876
Leden totaal	2.792	3.073
Uitleningen bibliotheek	60.550	59.708
Uitleningen Lytse Byb's	66.048	57.428
Uitleningen totaal	126.598	117.136
Website	5.200	7.442
Bezoekers bibliotheek	19.785	19.981
Aantal gestelde vragen	1.073	812

Toelichting statistieken

Algemeen:

- Het aantal inwoners is 0,1 % gestegen.
- Het mediabezit is 6% gestegen door het invoeren van de Lytse Byb's in vier van de zeven gemeenten.
- Het ledenaantal is 2% gestegen, waarbij vooral in Littenseradiel en Sneek een flinke toename is te zien. Ook bij de Lytse Byb's is een toename te constateren.
- Het aantal uitleningen is 9,5 % gestegen. Gezien de toename van het aantal leden ten opzichte van het aantal uitleningen is het rendement van de collectie dus verhoogd.
- Het aantal bezoekers op de website is bijna 39 % gestegen.
- Via Al@din zijn wederom minder vragen gesteld. De belangstelling voor deze vorm van dienstverlening neemt verder af en zal in 2010 in een andere vorm voortgezet worden.
- Het aantal bezoekers is 17,5 % gestegen ten opzichte van 2008.

Per gemeente:

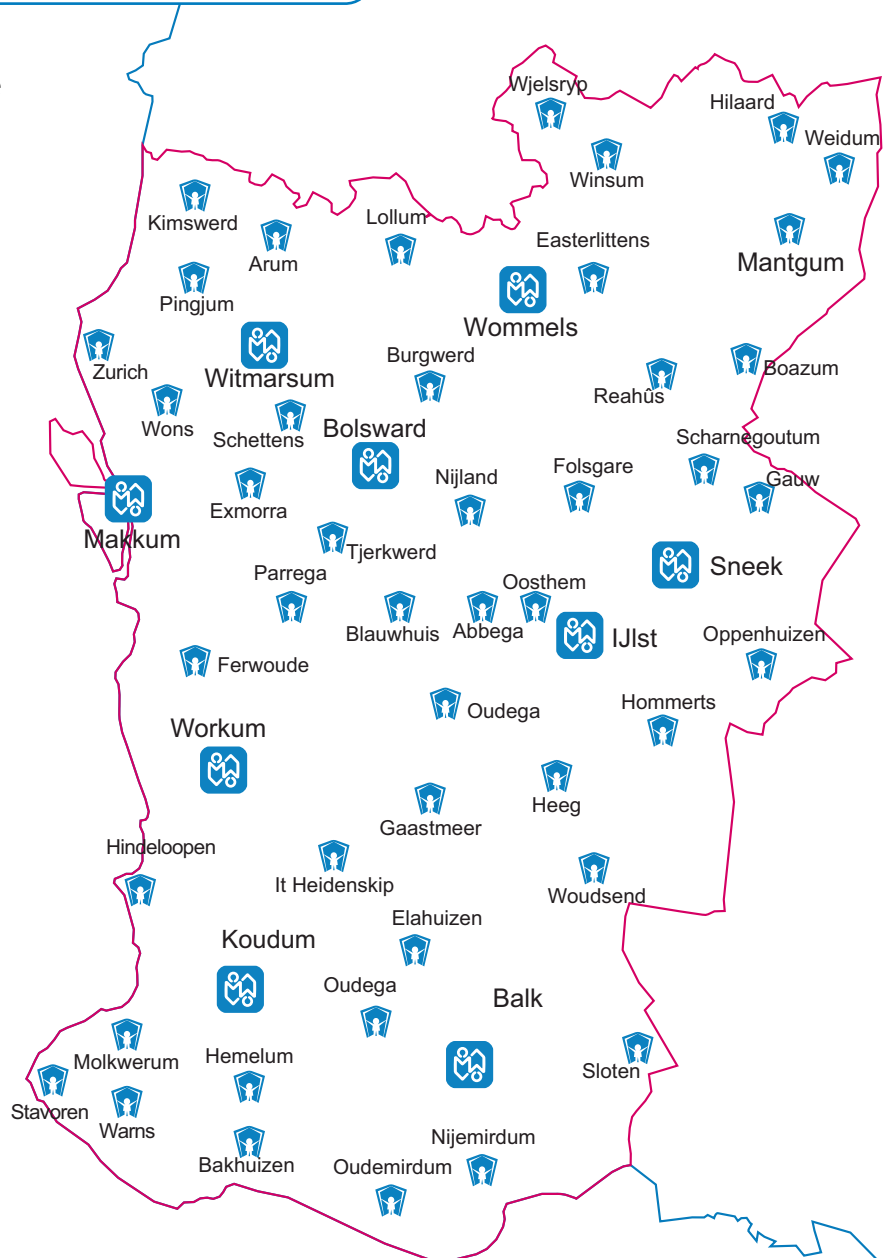
- Het aantal gestelde vragen in de bibliotheek is bijna 20 % hoger dan vorig jaar.
- Ondanks het hier een daar verminderd aantal leden per gemeente is het aantal uitleningen flink gestegen. Daarbij moet ook rekening gehouden worden met het feit dat halverwege 2009 de Lytse Byb is Nijefurd en Gaasterlân-Sleat nog niet gerealiseerd zijn.
De uitleningen hiervan betreffen dus een half jaar, plus de drie maanden dat de bibliobus in deze gemeenten reed.
- Vooral in Littenseradiel zijn het aantal uitleningen en het aantal bezoekers bijzonder veel gestegen.
- In Bolsward is er een algemene lichte achteruitgang te constateren.
- De verwachting is dat er met een nieuwe c.q. vernieuwde huisvesting weer een inhaalslag te maken is.
- In Nijefurd zijn de resultaten sterk beïnvloed door de beperking van de dienstverlening in Koudum.
- In Wûnseradiel is de inrichting van bibliotheek in Makkum dringend aan vernieuwing toe. De verwachting is dat ook hierdoor volgend jaar de resultaten positief zullen zijn.
- In Wymbritseradiel blijft het aantal uitleningen achter omdat nog niet alle Lytse Byb's daar al ingericht zijn of nog niet hun definitieve plek hebben gekregen(bijv. Heech).

Openingsuren vestigingen per week

		2008	2009
Bolsward	Bolsward	16,5 uur	16,5 uur
Gaasterlân-Sleat	Balk	20 uur	26 uur
Littenseradiel	Wommels	14 uur	14 uur
Nijefurd	Workum	16 uur	16 uur
	Koudum	8 uur	8 uur
Sneek	Sneek	33 uur	46 uur
Wûnseradiel	Makkum	14 uur	18 uur
	Witmarsum	8 uur	8 uur
Wymbritseradiel	IJlst	12,5 uur	12,5 uur
TOTAAL		151,5 uur	175 uur

Door het gebruik van zelfservice zijn daar waar mogelijk de openinguren uitgebreid. In Sneek start in 2010 een proef met 10 uur extra openingstijd door gebruik te maken van totale zelfbediening, zonder tussenkomst van personeel.

Vooruitblik

Eind 2009 hebben de gemeenten besloten voor 2011 geen compensatie te verlenen voor de stijgende loonkosten en de stijgende materiële kosten. Dat betekent in feite een bezuiniging van ongeveer € 65.000,-. In 2010 zullen hiervoor scenario's worden ontwikkeld om deze bezuiniging op te kunnen vangen. Daarnaast vindt er in de gemeenten van SúdWest Fryslân een gemeentelijke herindeling plaats. Dit zal ongetwijfeld zijn invloed hebben op de relatie van de gemeenten met de stichting Bibliotheken SúdWest Fryslân. Zoals het er nu naar uitziet zullen de huidige zeven gemeenten zich beperken tot drie gemeenten. Afhankelijk van met welke gemeenten de gemeente Gaasterlân-Sleat en de gemeente Littenseradiel gaan samenwerken of fuseren zal er wellicht ook een nieuwe clustering van bibliotheken ontstaan. De gemeentelijke herindeling van Sneek, Bolsward, Wymbritseradiel, Wûnseradiel en Nijefurd zal per 1 januari zijn beslag krijgen.

Dit heeft eveneens invloed op de huidige gemeentelijke begrotingen en op de hoogte van het beschikbare budget. Onduidelijk is op dit moment bijvoorbeeld of de vernieuwingsgelden (de zgn. Integratie - middelen) nog per januari 2011 beschikbaar zijn. Zij verdwijnen in ieder geval vanaf 2012, vanwege de grootte van de nieuwe gemeente. (Deze middelen worden door OC&W beschikbaar gesteld voor gemeenten met minder dan 30.000 inwoners). Voor de gemeenten Littenseradiel en Gaasterlân-Sleat blijven deze middelen beschikbaar, zolang ook daar geen gemeentelijke herindeling plaatsvindt.

Op provinciaal en op landelijk niveau zijn de nodige veranderingen te verwachten.

De provincie wil haar bemoeienis met de bibliotheken verschuiven naar het lokale gemeentelijke niveau. De gemeenten zijn de belangrijkste subsidiegevers en zijn daarmee de belangrijkste partners in de visie van de provincie. Als de provincie haar bijdrage naar de lokale overheid wil overhevelen kan dat van invloed zijn op de positie van de Bibliotheekservice Fryslân en dus op de dienstverlening die wij van deze organisatie betrekken.

Daarnaast wordt er vanuit de landelijk beleid gestimuleerd dat provinciale serviceorganisaties gebundeld worden en werken vanuit eigen specialisaties op de verschillende terreinen van bibliotheekwerk. In 2010 wordt verslag gedaan van het onderzoek naar de huidige en toekomstige positie van de Bibliotheekservice Fryslân.

Landelijk is inmiddels een bibliotheekcharter opgesteld, waarin vermeld staat welke taken een bibliotheekvoorziening moet uitvoeren, hoe landelijk taken en vernieuwingen tot stand gebracht worden, welke ondersteuning provinciaal verwacht mag worden en met welke middelen het rijk, de provincie en de gemeenten de bibliotheekvoorzieningen in stand dienen te houden.

In 2010 wordt de nieuwe spreiding van de bibliotheekvoorzieningen in SúdWest Fryslân een feit. De Lytse Byb's in de dorpen zijn gerealiseerd. Met behulp van provinciale subsidie wordt onderzocht in hoeverre de huidige dorpen waar nu nog een bus rijdt en waar geen Lytse Byb komt toch op een gemakkelijke manier van een bibliotheekvoorziening gebruik gemaakt kan worden. Afhankelijk van de kosten zullen deze alternatieven gerealiseerd worden. Daarnaast wordt ook bekeken hoe de huidige Lytse Byb's op de beste manier verder door te ontwikkelen zijn.

In Wûnseradiel komt ook in 2010 weer een strandbibliotheek. In samenwerking met de plaatselijke middenstand en met een gemeentelijke bijdrage zal de strandbibliotheek in juli en augustus op het strand van de Holle Poarte staan. De gemeente Wûnseradiel heeft de strandbibliotheek regulier opgenomen in de huidige bibliotheekvoorziening.

In SúdWest Fryslân wordt sinds 2006 gewerkt met een collectieteam dat de aanschaf voor de collecties van alle vestigingen verzorgt. In juni 2009 is, na een langdurig voorbereidend provinciaal proces, het Centraal Collectioneren op provinciaal niveau ingevoerd. De eind 2006 opgestelde collectieprofielen zijn in 2008 geactualiseerd. Er is een provinciaal team, met medewerkers uit de clusters.

Landelijk is er een nieuw logo en een nieuwe huisstijl ontwikkeld. De bibliotheken Súdwest Fryslân zullen deze huisstijl gefaseerd overnemen. De verachting is daar begin 2011 mee naar buiten te treden. Voor de extra kosten die dit met zich meebrengt moet dekking gevonden worden uit de reguliere begroting. Bij herinrichting zal ook gekeken worden naar het verwerklijken van het hieraan gekoppeld retail concept. Bibliotheken zijn uitnodigender en zullen meer bezoekers en uitleningen krijgen wanneer de presentatie, de uitstraling en de klantbediening meer aansluit op de manier zoals dat ook in de normale retail sector gebruikelijk is. Met veel frontpresentaties en een andere manier van klantbenadering.

Daar waar herinrichting gepland is (Makkum en Bolsward) zal dit concept overgenomen worden.

Door het invoeren van een nieuwe financieel boekhoudsysteem zal met ingang van 2010 beter onderscheid te maken zijn in incidentele projectmatige werkzaamheden en de daaraan verbonden middelen dan in 2009 nog het geval was. De begroting 2011, de jaarrekening 2010 en het jaarverslag 2010 zullen hierdoor anders van opzet en aanblik zijn.

In 2010 zal een nieuw beleidsplan gepresenteerd worden. Het huidige beleidsplan loopt tot en met 2010. In 2011 starten wij met nieuwe voornemens voor de komende vier/vijf jaar en met een nieuwe organisatie. Daarbij sluiten we aan bij nieuwe digitale mogelijkheden, die het zowel voor de klant als ook voor de medewerkers mogelijk maakt de organisatie anders en naar verwachting ook efficiënter in kunnen richten. De gemeentelijke herindeling maakt het ook mogelijk de organisatie anders op te zetten. Naar verwachting is meer flexibiliteit en meer mobiliteit mogelijk. Natuurlijk gaan we daarbij uit van het hebben en houden van de huidige bibliotheekvoorziening voor onze klanten. In het beleidsplan staat het plezier in het lezen, het levenlang leren en het belang van het goed geïnformeerd worden centraal!

de Bibliotheek

Informatie over de bibliotheken is te vinden op www.ontdekdebieb.nl

Begroting 2010

BATEN		LASTEN	
Subsidies		Bestuur en organisatie	64.880
Gemeentelijke subsidie	2.448.460	Huisvesting	589.050
Subsidie ID-baan	31.400	Personeel	1.604.490
Subsidie strandbibliotheek	5.000	Administratie	37.040
Subsidie Empatec	8.000	Automatisering	110.620
Bijdrage Friese literatuur	5.440	Transport	5.150
	2.498.300	Collectie & media	609.970
Opbrengsten	469.880	Projectkosten	38.045
Specifieke dienstverlening	32.320	Specifieke kosten	8.640
Diverse baten	15.500	Diverse kosten	9.655
Projectbaten	61.540	Projectlasten	61.540
Totaal	3.077.540	Totaal	3.101.035
		Bedrijfsresultaat	-23.495

